

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 44 din 16 aprilie 2008 (*actualizată*)

privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale

(actualizată până la data de 9 februarie 2014*)

EMITENT

GUVERNUL

Având în vedere că Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, cu modificările și completările ulterioare, a condus la disfuncționalități în activitatea de autorizare, prevederile sale fiind interpretate în mod diferit de autoritățile publice locale desemnate cu aplicarea lor, pașii care trebuie parcurși de către solicitanți diferind de la o primărie la alta,

luând în considerare că Legea nr. 300/2004, cu modificările și completările ulterioare, prevede obligativitatea parcurgerii unei proceduri de înregistrare în registrul comerțului, în procedura emiterii autorizației de către autoritățile publice locale, prezentul act normativ conduce la reducerea birocrăției, combaterea corupției și la scurtarea termenelor de eliberare a autorizațiilor, întrucât cuprinde dispoziții care conduc la simplificarea procesului de autorizare și înregistrare a celor care doresc să desfășoare o activitate economică în una dintre cele mai simple forme ale acesteia, fiind stabilite criteriile care nu lasă loc interpretării arbitrare și fiind mutată procedura de autorizare și înregistrare în întregime la registrul comerțului, ceea ce scurtează etapele pe care trebuie să le parcurgă un solicitant și vine în întâmpinarea acestuia cu personal calificat și cu o procedură care deja și-a dovedit eficiența în cazul societăților comerciale.

În condițiile în care absența unor măsuri active de stimulare a mediului de afaceri, inclusiv prin reducerea procedurilor administrative, și de creare a noi locuri de muncă conduce la prejudicierea dezvoltării durabile și sustenabile a României și la încetinirea ritmului de creștere economică,

ținând cont de faptul că autorizațiile care intră în acest moment sub incidența dispozițiilor Legii nr. 300/2004, cu modificările și completările ulterioare, acoperă domenii de o deosebită importanță socială și economică, menținerea dificultăților actuale de aplicare a procedurii de autorizare putând genera grave disfuncționalități în desfășurarea normală a respectivelor activități,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează accesul la activitatea economică, procedura de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării și regimul juridic al persoanelor fizice autorizate să desfășoare activități economice, precum și al întreprinderilor individuale și familiale.

(2) Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică profesiilor liberale, precum și acelor activități economice a căror desfășurare este organizată și reglementată prin legi speciale.

(3) Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică acelor activități economice pentru care legea a instituit un regim juridic special, anumite restricții de desfășurare sau alte interdicții.

(4) Activitățile de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă se autorizează în condițiile legii speciale.

(5) Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică în cazul serviciilor prestate în contextul libertății de prestare transfrontalieră a serviciilor, astfel cum este ea prevăzută la art. 49 din Tratatul de instituire a Comunității Europene *1).

*1) "Articolul 49. - În conformitate cu dispozițiile ce urmează, se elimină treptat în cursul perioadei de tranziție restricțiile privind libertatea de a presta servicii în cadrul Comunității cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-un alt stat al Comunității decât cel al beneficiarului serviciilor.

Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate extinde dispozițiile prezentului capitol la prestatorii de servicii care sunt resortisanți ai unui stat terț și sunt stabiliți în Comunitate."

Articolul 2

În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) activitate economică - activitatea agricolă, industrială, comercială, desfășurată pentru obținerea unor bunuri sau servicii a căror valoare poate fi exprimată în bani și care sunt destinate vânzării ori schimbului pe piețele organizate sau unor beneficiari determinați ori determinabili, în scopul obținerii unui profit;

b) Codul CAEN - Clasificarea activităților din economia națională, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 656/1997 privind aprobarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN, cu modificările ulterioare;

c) dreptul de stabilire - prerogativa unui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European de a desfășura activități economice pe teritoriul unui alt stat membru prin intermediul unui sediu permanent, în condiții de egalitate de tratament cu cetățenii statului gazdă;

d) familia - soțul, soția, copiii acestora care au împlinit vârsta de 16 ani la data autorizării întreprinderii familiale, rudele și afinii până la gradul al patrulea inclusiv;

- e) întreprinzător - persoana fizică care organizează o întreprindere economică;
- f) întreprindere economică - activitatea economică desfășurată în mod organizat, permanent și sistematic, combinând resurse financiare, forță de muncă atrasă, materii prime, mijloace logistice și informație, pe riscul întreprinzătorului, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege;
- g) întreprindere individuală - întreprinderea economică, fără personalitate juridică, organizată de un întreprinzător persoană fizică;
- h) întreprindere familială - întreprinderea economică, fără personalitate juridică, organizată de un întreprinzător persoană fizică împreună cu familia sa;
- i) persoană fizică autorizată - persoana fizică autorizată să desfășoare orice formă de activitate economică permisă de lege, folosind în principal forța sa de muncă;
- i¹) soția/soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate - soția/soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate care, fără a fi înregistrată/înregistrat în registrul comerțului și autorizată/autorizat să funcționeze ea însăși/el însuși ca titular al întreprinderii individuale/persoană fizică autorizată sau fără a fi salariată/salariat, participă în mod obișnuit la activitatea întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate, îndeplinind fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare, în condițiile legii;

Lit. i¹) a art. 2 a fost introdusă de pct. 1 al art. I din LEGEA nr. 4 din 8 ianuarie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 15 din 10 ianuarie 2014.

- j) patrimoniul de afecțiune - totalitatea bunurilor, drepturilor și obligațiilor persoanei fizice autorizate, titularului întreprinderii individuale sau membrilor întreprinderii familiale, afectate scopului exercitării unei activități economice, constituite ca o fracțiune distinctă a patrimoniului persoanei fizice autorizate, titularului întreprinderii individuale sau membrilor întreprinderii familiale, separată de gajul general al creditorilor personali ai acestora;
- k) puncte de lucru - locațiile în care își desfășoară activitatea persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale sau familiale, în cazul în care aceasta nu se desfășoară exclusiv la sediul profesional, cu excepția cazului în care se desfășoară comerț ambulant, astfel cum este reglementat de Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată.

Articolul 3

(1) În temeiul dreptului la liberă inițiativă, al dreptului la liberă asociere și al dreptului de stabilire, orice persoană fizică, cetățean român sau cetățean al unui alt stat membru al Uniunii Europene ori al Spațiului Economic European, poate desfășura activități economice pe teritoriul României, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Activitățile economice pot fi desfășurate în toate domeniile, meseriile, ocupațiile sau profesiile pe care legea nu le interzice în mod expres pentru libera inițiativă.

(3) Prezenta ordonanță de urgență se aplică pentru activitățile prevăzute de Codul CAEN a căror desfășurare în una dintre formele prevăzute de art. 4 nu este reglementată exclusiv potrivit unei legi speciale.

Articolul 4

Persoanele fizice prevăzute la art. 3 alin. (1) pot desfășura activitățile economice după cum urmează:

- a) individual și independent, ca persoane fizice autorizate;
- b) ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale;
- c) ca membri ai unei întreprinderi familiale.

Articolul 5

Persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale trebuie să aibă un sediu profesional pe teritoriul României, în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 6

(1) Orice activitate economică desfășurată permanent, ocazional sau temporar în România de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale trebuie să fie înregistrată și autorizată, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Autorizarea funcționării, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, nu exonerează persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale de obligația de a obține, înainte de începerea activității, autorizațiile, avizele, licențele și altele asemenea, prevăzute în legi speciale, pentru desfășurarea anumitor activități economice.

Capitolul II Înregistrarea și autorizarea funcționării

Articolul 7

(1) Persoanele fizice prevăzute la art. 4 lit. a) și b) au obligația să solicite înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării, înainte de începerea activității economice, ca persoane fizice autorizate, denumite în continuare PFA, respectiv întreprinzători persoane fizice titulari ai unei întreprinderi individuale.

(2) Reprezentantul întreprinderii familiale are obligația să solicite înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării, înainte de începerea activității economice. În cazul în care acesta nu formulează cererea în termen de 7 zile de la încheierea acordului de constituire prevăzut la art. 29 alin. (1), oricare membru al întreprinderii familiale poate să solicite înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării.

(3) În toate cazurile, cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării trebuie formulată în termen de 15 zile de la încheierea acordului de constituire prevăzut la art. 29 alin. (1).

(4) În caz de nerespectare a termenului prevăzut la alin. (3), este necesară încheierea unui nou acord de constituire.

Articolul 7¹

(1) Persoanele prevăzute la art. 7 alin. (1) au obligația de a solicita înscrierea în registrul comerțului a mențiunilor privind participarea în mod obișnuit a soției/soțului la activitatea desfășurată de întreprinderea individuală/persoana fizică autorizată, pe baza declarației pe propria răspundere și a certificatului de căsătorie.

(2) Încetarea activității soției/soțului se menționează în registrul comerțului în termen de 15 zile, pe baza declarației pe propria răspundere a titularului întreprinderii individuale/ persoanei fizice autorizate.

Art. 7 a fost introdus de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 4 din 8 ianuarie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 15 din 10 ianuarie 2014.

Articolul 8

(1) Pot desfășura activități economice în una dintre formele prevăzute la art. 4 persoanele fizice care:

a) au împlinit vârsta de 18 ani, în cazul persoanelor fizice care solicită autorizarea pentru desfășurarea de activități economice conform art. 4 lit. a) și b) și al reprezentantului întreprinderii familiale, respectiv vârsta de 16 ani, în cazul membrilor întreprinderii familiale;

b) nu au săvârșit fapte sancționate de legile financiare, vamale și cele care privesc disciplina financiar-fiscală, de natura celor care se înscriu în cazierul fiscal;

c) au un sediu profesional declarat conform art. 9 alin. (2);

d) declară pe propria răspundere că îndeplinesc condițiile de funcționare prevăzute de legislația specifică în domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și al protecției muncii.

(2) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. d) se face potrivit art. 5, 15 și următoarele din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, atât pentru sediul profesional, pentru fiecare punct de lucru, cât și pentru activitățile desfășurate în afara sediului profesional sau a punctelor de lucru.

(3) În cazul în care, potrivit unor prevederi legale speciale, pentru anumite activități economice este necesară îndeplinirea unor condiții de pregătire profesională și/sau de atestare a pregătirii profesionale, persoanele prevăzute la art. 4 trebuie să facă dovada îndeplinirii acestora.

Articolul 9

(1) PFA, întreprinzătorul persoană fizică titular al întreprinderii individuale și întreprinderea familială au sediul profesional declarat prin cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării.

(2) Pentru stabilirea sediului profesional este necesar ca PFA, titularul întreprinderii individuale sau oricare membru al întreprinderii familiale, de la caz la caz, să dețină un drept de folosință asupra imobilului la adresa căruia acesta este declarat.

(3) Desfășurarea activităților economice prin intermediul unui sediu permanent de către cetățenii altor state membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European se realizează cu respectarea reglementărilor în vigoare privind sediul permanent.

Articolul 10

(1) Cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării se depune la registrul comerțului de pe lângă tribunalul din județul în care solicitantul își stabilește sediul profesional.

(2) Cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării va fi însoțită de documentația prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

Articolul 11

(1) Înregistrarea în registrul comerțului a persoanei fizice autorizate, a întreprinderii individuale și a întreprinderii familiale se face în baza rezoluției motivate a directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal.

(2) Dacă socotește îndeplinite condițiile prevăzute de art. 8 și 9, directorul oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal va dispune înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării persoanei fizice autorizate, a întreprinderii individuale și a întreprinderii familiale. Prin aceeași rezoluție va dispune și înregistrarea în registrul comerțului a declarației-tip pe propria răspundere date conform prevederilor Legii nr. 359/2004, cu modificările și completările ulterioare. Dispozițiile art. 17² din Legea nr. 359/2004, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la transmiterea declarațiilor-tip către autoritățile publice competente, se aplică în mod corespunzător.

(3) Dacă documentele depuse în susținerea cererii sunt incomplete, directorul oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal va dispune prin rezoluție motivată acordarea unui termen de maximum 15 zile pentru completarea acestora. Termenul va fi comunicat solicitantului fie pe loc, dacă este prezent, fie prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. În toate cazurile se vor indica documentele care urmează să fie depuse până la termenul acordat. La cererea motivată a solicitantului, termenul de 15 zile poate fi prelungit.

(4) În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile legale, directorul oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal va dispune prin rezoluție motivată respingerea cererii de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării pentru persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală sau întreprinderea familială solicitantă, precum și a înregistrării declarației-tip pe propria răspundere date conform Legii nr. 359/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Rezoluțiile directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal cu privire la înmatriculare și orice alte înregistrări în registrul comerțului, conform prezentei ordonanțe de urgență, se execută de îndată, în baza lor efectuându-se înregistrările dispuse prin acestea, fără nicio altă formalitate.

Articolul 12

(1) Împotriva rezoluției directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal se poate formula plângere în termen de 15 zile de la pronunțare sau de la comunicare, după caz. Plângerea se depune la judecătoria în a cărei rază teritorială se află sediul profesional al solicitantului și se judecă în condițiile dreptului comun. Dispozițiile art. 7 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(2) Aplicarea rezoluțiilor directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal cu privire la înmatriculare și orice alte înregistrări în registrul comerțului, conform prezentei ordonanțe de urgență, nu se suspendă în cursul judecății.

(3) Cererile adresate instanțelor judecătorești conform prezentei ordonanțe de urgență sunt scutite de taxa judiciară de timbru și de timbru judiciar.

Articolul 13

(1) În cazul prevăzut la art. 11 alin. (2) sau în cazul unei hotărâri judecătorești irevocabile care dispune astfel, oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal va elibera certificatul de înregistrare, conținând codul unic de înregistrare, certificatul constatator emis în baza declarației pe propria răspundere, precum și alte acte prevăzute de lege, după caz.

(2) Termenul de eliberare a certificatului de înregistrare și, după caz, a certificatului de înscriere de mențiuni este de 3 zile lucrătoare, respectiv 5 zile lucrătoare, calculat de la data înregistrării cererii sau, după caz, de la data completării cererii cu documentele solicitate.

(3) Certificatul de înregistrare, conținând codul unic de înregistrare, este documentul care atestă înregistrarea în registrul comerțului, autorizarea funcționării, precum și luarea în evidență de către autoritatea fiscală competentă.

(4) Dispozițiile art. 11 și 13 din Legea nr. 359/2004, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la atribuirea și utilizarea codului unic de înregistrare, se aplică în mod corespunzător.

Articolul 14

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 28 alin. (2), o persoană poate avea câte un singur certificat de înregistrare pentru statutul juridic, respectiv cel de PFA, titular de întreprindere individuală sau membru al unei întreprinderi familiale pentru care a fost autorizată.

(2) Schimbarea sediului profesional și a obiectului principal de activitate se înregistrează în registrul comerțului, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor prezentului capitol.

(3) Punctele de lucru se înregistrează în registrul comerțului, cu respectarea dispozițiilor privind sediul profesional și cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor prezentului capitol.

(4) Pentru desfășurarea unei activități pentru care nu s-a cerut înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării este necesară obținerea acestora potrivit prezentului capitol.

(5) Cererea pentru efectuarea modificărilor prevăzute la alin. (2)-(4) se depune la registrul comerțului în care este înregistrată PFA, întreprinderea individuală sau întreprinderea familială, însoțită de declarația pe propria răspundere, prevăzută la pct. 1.3, 2.3 sau 3.3 din anexă, după caz.

(6) Oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal va elibera un nou certificat de înregistrare în cazul prevăzut la alin. (2) și, în toate cazurile, certificatul de înscriere de mențiuni și certificatul constatator emis în baza declarației pe propria răspundere, precum și alte acte prevăzute de lege.

(7) Modificarea acordului de constituire a întreprinderii familiale se declară, în termen de 15 zile de la încheierea actului adițional, la registrul comerțului în care este înregistrată întreprinderea familială. Oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal va înregistra modificările și va elibera certificatul de înscriere de mențiuni, cu respectarea prevederilor legale aplicabile.

Articolul 15

Persoana fizică autorizată, titularul întreprinderii individuale și reprezentantul întreprinderii familiale vor ține contabilitatea în partidă simplă, potrivit reglementărilor privind organizarea și conducerea evidenței contabile în partidă simplă de către persoanele fizice care au calitatea de contribuabil, în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul III Regimul juridic al PFA, al întreprinzătorilor titulari ai întreprinderilor individuale și al întreprinderilor familiale

Secțiunea 1 Regimul juridic al PFA

Articolul 16

În scopul exercitării activității pentru care a fost autorizată, PFA poate colabora cu alte persoane fizice autorizate ca PFA, întreprinzători persoane fizice titulari ai unor întreprinderi individuale sau reprezentanți ai unor întreprinderi familiale ori cu alte persoane fizice sau juridice, pentru efectuarea unei activități economice, fără ca aceasta să îi schimbe statutul juridic dobândit potrivit prezentei secțiuni.

Articolul 17

(1) PFA își poate desfășura activitatea conform prevederilor art. 4 lit. a) sau poate angaja, în calitate de angajator, terțe persoane cu contract individual de muncă, încheiat în condițiile legii.

Alin. (1) al art. 17 a fost modificat de pct. 1 al articolului unic din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 46 din 11 mai 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 350 din 19 mai 2011.

(2) Cu toate acestea, o persoană poate cumula calitatea de persoană fizică autorizată cu cea de salariat al unei terțe persoane care funcționează atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel pentru care PFA este autorizată.

(3) PFA nu va fi considerată un angajat al unor terțe persoane cu care colaborează potrivit art. 16, chiar dacă colaborarea este exclusivă.

Alin. (3) al art. 17 a fost introdus de pct. 2 al articolului unic din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 46 din 11 mai 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 350 din 19 mai 2011.

Articolul 18

PFA este asigurată în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și are dreptul de a fi asigurată în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 19

(1) PFA își desfășoară activitatea folosind în principal forța de muncă și aptitudinile sale profesionale. Ea nu poate cumula și calitatea de întreprinzător persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale.

(2) PFA poate cere ulterior schimbarea statutului juridic dobândit și autorizarea ca întreprinzător persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale, cu respectarea dispozițiilor cap. II și ale art. 21.

Articolul 20

(1) PFA răspunde pentru obligațiile sale cu patrimoniul de afecțiune, dacă acesta a fost constituit, și, în completare, cu întreg patrimoniul său, iar în caz de insolvență, va fi supusă procedurii simplificate prevăzute de Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările ulterioare, dacă are calitatea de comerciant, potrivit art. 7 din Codul comercial.

(2) Creditorii își vor executa creanțele potrivit dreptului comun, în cazul în care PFA nu are calitatea de comerciant.

(3) Orice persoană interesată poate face dovada calității de comerciant în cadrul procedurii insolvenței sau separat, prin acțiune în constatare, dacă justifică un interes legitim.

Articolul 21

(1) PFA își încetează activitatea și este radiată din registrul comerțului în următoarele cazuri:

a) prin deces;

b) prin voința acesteia;

c) în condițiile art. 25 din Legea nr. 26/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererea de radiere, însoțită de copia certificată pentru conformitate cu originalul a actelor doveditoare, după caz, se depune la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul profesional, de către orice persoană interesată.

(3) Dispozițiile art. 11-13 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 21¹

Soția/Soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate se poate asigura în sistemul public de pensii pe bază de contract de asigurare socială, în sistemul asigurărilor pentru șomaj, prin încheierea unui contract de asigurare de șomaj în condițiile prevăzute la art. 22 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, precum și în sistemul asigurărilor de sănătate, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 21¹ a fost introdus de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 4 din 8 ianuarie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 15 din 10 ianuarie 2014.

Secțiunea a 2-a Regimul juridic al întreprinzătorului persoană fizică titular al întreprinderii individuale

Articolul 22

Întreprinderea individuală nu dobândește personalitate juridică prin înregistrarea în registrul comerțului.

Articolul 23

Întreprinzătorul persoană fizică titular al întreprinderii individuale este comerciant persoană fizică de la data înregistrării sale în registrul comerțului.

Articolul 24

Pentru organizarea și exploatarea întreprinderii sale, întreprinzătorul persoană fizică, în calitate de angajator persoană fizică, poate angaja terțe persoane cu contract individual de muncă, înregistrat la inspectoratul teritorial de muncă, potrivit legii, și poate colabora cu alte PFA, cu alți întreprinzători persoane fizice titulari ai unor întreprinderi individuale sau reprezentanți ai unor întreprinderi familiale ori cu alte persoane juridice, pentru efectuarea unei activități economice, fără ca aceasta să îi schimbe statutul juridic dobândit potrivit prezentei secțiuni.

Articolul 25

(1) Întreprinzătorul persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale nu va fi considerat un angajat al unor terțe persoane cu care colaborează potrivit art. 24, chiar dacă colaborarea este exclusivă.

(2) Întreprinzătorul persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale poate cumula și calitatea de salariat al unei terțe persoane care funcționează atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel în care și-a organizat întreprinderea individuală.

(3) Întreprinzătorul persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale este asigurat în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și are dreptul de a fi asigurat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 26

Persoana fizică titulară a întreprinderii individuale răspunde pentru obligațiile sale cu patrimoniul de afecțiune, dacă acesta a fost constituit, și, în completare, cu întreg patrimoniul, iar în caz de insolvență, va fi supusă procedurii simplificate prevăzute de Legea nr. 85/2006, cu modificările ulterioare.

Articolul 27

(1) Întreprinzătorul persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale își încetează activitatea și este radiat din registrul comerțului în următoarele cazuri:

a) prin deces;

b) prin voința acestuia;

c) în condițiile art. 25 din Legea nr. 26/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererea de radiere, însoțită de copia certificată pentru conformitate cu originalul a actelor doveditoare, după caz, se depune la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul profesional, de către orice persoană interesată.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) moștenitorii pot continua întreprinderea, dacă își manifestă voința, printr-o declarație autentică, în termen de 6 luni de la data dezbaterii succesiunii. Când sunt mai mulți moștenitori, aceștia își vor desemna un reprezentant, în vederea continuării activității economice ca întreprindere familială.

(4) Dispozițiile art. 11-13 se aplică în mod corespunzător. Activitatea va putea fi continuată sub aceeași firmă, cu obligația de menționare în cuprinsul acelei firme a calității de succesori.

Secțiunea a 3-a Regimul juridic al întreprinderii familiale

Articolul 28

(1) Întreprinderea familială este constituită din 2 sau mai mulți membri ai unei familii.

(2) Membrii unei întreprinderi familiale pot fi simultan PFA sau titulari ai unor întreprinderi individuale. De asemenea, aceștia pot cumula și calitatea de salariat al unei terțe persoane care funcționează atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel în care și-au organizat întreprinderea familială.

(3) Membrii unei întreprinderi familiale sunt asigurați în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și au dreptul de a fi asigurați în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile prevăzute de lege.

(4) Întreprinderea familială nu poate angaja terțe persoane cu contract de muncă.

Articolul 29

(1) Întreprinderea familială se constituie printr-un acord de constituire, încheiat de membrii familiei în formă scrisă, ca o condiție de validitate. Acordul de constituire va stipula numele și prenumele membrilor, reprezentantul, data întocmirii, participarea fiecărui membru la întreprindere, condițiile

participării, cotele procentuale în care vor împărți veniturile nete ale întreprinderii, raporturile dintre membrii întreprinderii familiale și condițiile de retragere, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Reprezentantul desemnat prin acordul de constituire va gestiona interesele întreprinderii familiale în temeiul unei procuri speciale, sub forma unui înscris sub semnătură privată. Procura specială se semnează de către toți membrii întreprinderii care au capacitate de exercițiu și reprezentanții legali ai celor cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(3) În scopul exercitării activității pentru care a fost autorizată, întreprinderea familială, prin reprezentantul său, poate colabora cu alte persoane fizice autorizate ca PFA, întreprinzători persoane fizice titulari ai unor întreprinderi individuale sau reprezentanți ai unor întreprinderi familiale ori cu alte persoane fizice sau juridice, pentru efectuarea unei activități economice, fără ca aceasta să îi schimbe statutul juridic dobândit potrivit prezentei secțiuni.

Articolul 30

(1) Întreprinderea familială nu are patrimoniu propriu și nu dobândește personalitate juridică prin înregistrarea în registrul comerțului.

(2) Prin acordul de constituire a întreprinderii familiale, membrii acesteia pot stipula constituirea unui patrimoniu de afecțiune.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), prin acordul de constituire sau printr-un act adițional la acesta se vor stabili cotele de participare a membrilor la constituirea patrimoniului de afecțiune. Dacă membrii întreprinderii convin în unanimitate, cotele de participare pot fi diferite de cele prevăzute pentru participarea la veniturile nete sau pierderile întreprinderii.

Articolul 31

Membrii întreprinderii familiale sunt comercianți persoane fizice de la data înregistrării acesteia în registrul comerțului și răspund solidar și indivizibil pentru datoriile contractate de reprezentant în exploatarea întreprinderii cu patrimoniul de afecțiune, dacă acesta a fost constituit, și, în completare, cu întreg patrimoniul, corespunzător cotelor de participare prevăzute la art. 29 alin. (1).

Articolul 32

(1) Deciziile privind gestiunea curentă a întreprinderii familiale se iau de către reprezentantul desemnat în condițiile art. 29 alin. (2).

(2) Actele de dispoziție asupra bunurilor afectate activității întreprinderii familiale se vor lua cu acceptul majorității simple a membrilor întreprinderii, cu condiția ca această majoritate să includă și acordul proprietarului bunului care va face obiectul actului.

(3) Actele prin care se dobândesc bunuri pentru activitatea întreprinderii familiale se încheie de reprezentant fără autorizarea prealabilă a membrilor, dacă valoarea bunului cu privire la care se încheie actul nu depășește 50% din valoarea bunurilor care au fost afectate întreprinderii potrivit art. 30 alin. (2) și a sumelor de bani aflate la dispoziția întreprinderii la data actului. Bunurile dobândite sunt coproprietatea membrilor în cotele prevăzute la art. 29 alin. (1) sau la art. 30 alin. (3), după caz.

Articolul 33

(1) Întreprinderea familială își încetează activitatea și este radiată din registrul comerțului în următoarele cazuri:

a) mai mult de jumătate dintre membrii acesteia au decedat;

b) mai mult de jumătate dintre membrii întreprinderii cer încetarea acesteia sau se retrag din întreprindere;

c) în condițiile art. 25 din Legea nr. 26/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererea de radiere, însoțită de copia certificată pentru conformitate cu originalul a actelor doveditoare, după caz, se depune la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul profesional, de către orice persoană interesată.

(3) Dispozițiile art. 11-13 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 34

(1) În cazul în care membrii întreprinderii familiale au constituit un patrimoniu de afecțiune potrivit art. 30 alin. (2) sau au dobândit bunuri potrivit art. 32 alin. (3), bunurile se împart conform cotelor prevăzute la art. 30 alin. (3).

(2) În cazul în care nu a fost constituit un patrimoniu de afecțiune, bunurile dobândite potrivit art. 32 alin. (3) se împart conform cotelor prevăzute la art. 29 alin. (1).

Capitolul IV Dispoziții finale

Articolul 35

(1) Primăriile pot să își constituie birouri de asistență și reprezentare a persoanelor fizice prevăzute la art. 4, prin reorganizarea activității desfășurate în temeiul dispozițiilor Legii nr. 300/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Persoanele fizice pot opta să efectueze formalitățile prevăzute la cap. II și prin intermediul birourilor de asistență și reprezentare.

(3) Birourile de asistență și reprezentare pot să reprezinte persoana fizică solicitantă în cadrul procedurilor de obținere a autorizației și înregistrării în registrul comerțului, în temeiul unei cereri de reprezentare.

(4) Birourile de asistență și reprezentare au următoarele competențe:

a) primesc și ordonează documentația pentru înregistrare și autorizare;

b) remit cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării, însoțită de documentația de susținere, la registrul comerțului competent, efectuează corespondență cu acesta în scopul obținerii înregistrării și autorizării, precum și pentru primirea certificatului de înregistrare și a celorlalte acte, în original;

c) remit solicitantului actele în original primite de la registrul comerțului, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii din partea acestuia; actele

se socotesc comunicate solicitantului la data la care acestea devin disponibile destinatarului pe suport hârtie;

d) acordă solicitanților asistență privind operațiunea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării.

(5) Pentru serviciile prestate primăriile vor putea percepe taxe pe care le pot stabili autonom, în temeiul principiului autonomiei locale.

(6) Primăriile vor pune la dispoziția publicului un formular standard al cererii de reprezentare prevăzute la alin. (3). Cererea de reprezentare, cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării și documentația de susținere pot fi remise la registrul comerțului competent în format electronic, utilizând Sistemul de autorizare și înregistrare online și/sau pe suport hârtie, prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire cu conținut declarat, ori direct la registrul comerțului.

(7) În scopul liberului acces al cetățenilor la servicii publice administrative de calitate, birourile de asistență și reprezentare pot primi cereri de reprezentare și pot presta servicii de asistență, indiferent de sediul profesional al solicitantului și de registrul comerțului căruia i se adresează acesta.

Articolul 36

Acolo unde prezenta ordonanță de urgență nu dispune, prevederile Legii nr. 26/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Legii nr. 359/2004, cu modificările și completările ulterioare, se vor aplica corespunzător, în măsura în care nu contravin dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.

Articolul 37

(1) Persoanele fizice prevăzute la art. 3 alin. (1), care desfășoară o activitate economică autorizată și recunoscută într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, în forme similare cu cele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, pot fi autorizate să desfășoare pe teritoriul României aceleași tipuri de activități pentru care au fost autorizate în acel alt stat, cu respectarea dispozițiilor art. 1 și 3.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), cererea de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării este de competența directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunalul în raza căruia a fost ales și declarat sediul profesional.

(3) Cererea va fi însoțită de următoarele acte:

a) carte de identitate sau pașaport al solicitantului - fotocopie și traducere în limba română, certificate olograf;

b) documentația care atestă funcționarea legală, obținută în celalalt stat al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European - fotocopie și traducere în limba română, certificate olograf.

(4) În funcție de forma de organizare pentru care se solicită autorizarea, se vor aplica corespunzător prevederile cap. II.

Articolul 38

Persoanele prevăzute la art. 4 sunt plătitoare de impozit pe venit în condițiile prevăzute de Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 39

(1) Procedurile desfășurate potrivit Legii nr. 300/2004, cu modificările și completările ulterioare, se vor finaliza potrivit prevederilor legii aplicabile la data inițierii acestora.

(2) Persoanele fizice și asociațiile familiale autorizate și înregistrate în registrul comerțului în temeiul unor acte normative anterioare prezentei ordonanțe de urgență pot funcționa în baza certificatului de înregistrare, emis de oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal, o perioadă de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Alin. (2) al art. 39 a fost modificat de articolul unic din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 38 din 22 aprilie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 269 din 24 aprilie 2009.

(3) Până la împlinirea termenului de 2 ani, persoanele prevăzute la alin. (2) vor opta pentru desfășurarea activității în una dintre formele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență. Dispozițiile cap. II se aplică în mod corespunzător.

Alin. (3) al art. 39 a fost modificat de articolul unic din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 38 din 22 aprilie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 269 din 24 aprilie 2009.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (2) care nu și-au exercitat dreptul de opțiune își încetează activitatea și vor fi radiate din registrul comerțului, din oficiu, fără nicio altă formalitate.

(5) Rezoluția prin care directorul oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal dispune radierea se publică pe pagina de internet a Oficiului Național al Registrului Comerțului și se afișează, sub formă tabelară, la sediul oficiului registrului comerțului unde s-a dispus radierea. Împotriva rezoluției se poate formula plângere, în condițiile art. 12, care se aplică în mod corespunzător.

Articolul 40

(1) În situația în care autoritățile publice competente constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile de desfășurare a activității care au stat la baza autorizării funcționării și aplică sancțiuni contravenționale complementare, notifică oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul din județul unde este declarat sediul profesional al persoanei fizice autorizate, întreprinderii individuale sau întreprinderii familiale sancționate.

(2) Notificarea se comunică în termen de 3 zile de la data expirării termenului de contestare sau de la data primirii hotărârii judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a soluționat plângerea împotriva sancțiunii dispuse.

(3) Oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal va înregistra din oficiu această notificare, fără plata taxelor prevăzute de lege.

(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în situația ridicării sancțiunii.

Articolul 41

(1) Orice referire conținută în alte acte normative la sintagma "persoană fizică autorizată și/sau asociație familială" va fi considerată ca fiind făcută la sintagma "persoană fizică autorizată, întreprindere individuală și/sau întreprindere familială", după caz.

(2) Structura denumirii întreprinderii individuale este aceeași ca și cea a persoanei fizice autorizate.

(3) Dispozițiile art. 30 și 31 din Legea nr. 26/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Articolul 42

La Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 664 din 23 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, articolul 8 alineatul (1¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1¹) Obligația prevăzută la alin. (1) este îndeplinită în situațiile prevăzute la lit. a), c), d) și e) prin transmiterea, în format electronic, a informațiilor din cazierul fiscal al contribuabililor de Agenția Națională de Administrare Fiscală Oficiului Național al Registrului Comerțului, la solicitarea acestuia, în termen de 8 ore. Solicitarea cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele informații: numele și prenumele/denumirea și codul de identificare fiscală."

Articolul 43

La Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 839 din 13 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, articolul 3 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 3. - (1) Înmatricularea persoanelor fizice autorizate, a întreprinderilor individuale și a întreprinderilor familiale în registrul comerțului și înregistrarea fiscală a acestora se fac pe baza rezoluției directorului oficiului registrului comerțului de pe lângă tribunal, potrivit legii speciale, fără a fi necesară pronunțarea de către judecătorul delegat a încheierii prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare."

Articolul 44

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă:

a) Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

b) Hotărârea Guvernului nr. 1.766/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.048 din 12 noiembrie 2004;

c) art. 17 lit. a) din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 4 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare;

d) orice alte dispoziții contrare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul pentru întreprinderi mici și mijlocii, comerț,

turism și profesii liberale,

Ștefan Imre,

secretar de stat

Ministrul economiei și finanțelor,

Varujan Vosganian

Ministrul internelor și reformei administrative,

Cristian David

Departamentul pentru Afaceri Europene,

Adrian Ciocănea,

secretar de stat

p. Ministrul justiției,

Katalin-Barbara Kibedi,

secretar de stat

Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației,

Karoly Borbely

București, 16 aprilie 2008.

Nr. 44.

Anexă

1. Documentația de susținere a cererii de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării PFA

1.1. Carte de identitate sau pașaport - fotocopie certificată olograf de către titular privind conformitatea cu originalul

1.2. Document care să ateste drepturile de folosință asupra sediului profesional, precum contract de închiriere, comodat, certificat de moștenitor, contract de vânzare-cumpărare, declarație de luare în spațiu sau orice alt act juridic care conferă dreptul de folosință etc. - copie legalizată

1.3. Declarație pe propria răspundere care să ateste îndeplinirea condițiilor legale de funcționare prevăzute de legislația specială din domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și protecției muncii

1.4. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă pregătirea profesională, dacă aceasta este cerută, potrivit unor prevederi legale speciale

1.5. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă experiența profesională, dacă este cazul

2. Documentația de susținere a cererii de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării întreprinderii individuale

2.1. Carte de identitate sau pașaport al titularului întreprinderii individuale - fotocopie certificată olograf de către titular privind conformitatea cu originalul

2.2. Document care să ateste drepturile de folosință asupra sediului profesional, precum contract de închiriere, comodat, certificat de moștenitor, contract de vânzare-cumpărare, declarație de luare în spațiu sau orice alt act juridic care conferă dreptul de folosință etc. - copie legalizată

2.3. Declarație pe propria răspundere care să ateste îndeplinirea condițiilor legale de funcționare prevăzute de legislația specială din domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și protecției muncii

2.4. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă pregătirea profesională, dacă aceasta este cerută, potrivit unor prevederi legale speciale

2.5. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă experiența profesională, dacă este cazul

3. Documentația de susținere a cererii de înregistrare în registrul comerțului și autorizare a funcționării întreprinderii familiale

3.1. Carte de identitate sau pașaport al fiecărui membru - fotocopie certificată olograf de către titular privind conformitatea cu originalul

3.2. Document care să ateste drepturile de folosință asupra sediului profesional, precum contract de închiriere, comodat, certificat de moștenitor, contract de vânzare-cumpărare, declarație de luare în spațiu sau orice alt act juridic care conferă dreptul de folosință etc. - copie legalizată

3.3. Declarație pe propria răspundere a reprezentantului, care să ateste îndeplinirea condițiilor legale de funcționare prevăzute de legislația specială din domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și protecției muncii

3.4. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă pregătirea profesională, dacă aceasta este cerută, potrivit unor prevederi legale speciale

3.5. Fotocopii certificate olograf de pe documentele care atestă experiența profesională, dacă este cazul

3.6. Acordul de constituire și procura specială, prevăzute la art. 29

4. Documente care atestă pregătirea sau experiența profesională

Pregătirea sau experiența profesională se atestă, după caz, cu documente cum sunt: diploma, certificatul sau adeverința, prin care se dovedește absolvirea unei instituții de învățământ, certificatul de calificare profesională sau de absolvire a unei forme de pregătire profesională, organizată în condițiile legii, în vigoare la data eliberării acestuia, certificatul de competență profesională, cartea de meșteșugar, carnetul de muncă al solicitantului, declarație de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activitatea pentru care se solicită autorizarea, eliberată de primarul localității respective în mod gratuit în cazul meseriilor tradiționale artizanale, atestatul de recunoaștere și/sau de echivalare pentru persoanele fizice care au dobândit calificarea în străinătate, atestatul de recunoaștere a calificării dobândite în străinătate, în afara sistemului de învățământ, orice alte dovezi care să ateste experiența profesională.
